

Vastaus kirjalliseen kysymykseen metsästyslain muuttamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Emma Karin /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 238/2016 vp:

Aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin metsästyslain muuttamiseksi siten, että uhanalaiset Punaisen kirjan lajeihin kuuluvat riistasorsalinnut ja nokikana siirretään riistalajeista luonnonsuojelulailla rauhoitettujen eläinten listalle?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Vesilintujen taantumun syinä ovat tutkimusten mukaan muutokset elinympäristöissä, rehevöityminen ja kalaston rakenteen muutokset. Elinympäristöissä vaikuttaa lisäksi kasvava supikoirakanta sekä muut pienpedot, jotka aiheuttavat pesä- ja poikuekuolleisuutta. Viimeaikaisten tutkimusten perusteella taantuvien vesilintujen poikastuotto on pitkäaikaisessa laskussa, mikä viittaa ongelmiin talvehtimisalueiden lisäksi myös pesimäalueilla. Suomen arvokkaimmat lintukosteikot ovat pääasiallisesti ympäristöministeriön vastuulla olevia suojeltuja kohteita. Suomen ympäristökeskuksen arvion mukaan 163 lintuvesien suojeluohjelman aluetta tarvitsee kiireellisiä kunnostustoimenpiteitä.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla taantuvien riistavesilintukantojen hoitoa toteutetaan Riistataloudellisen kosteikkostrategian ja Suomen riistakeskuksen luonnonhoidon- ja suojelun strategian mukaisesti. Suomen riistakeskuksen Kotiseutukosteikko-Life hankkeen käytännönläheinen ja kustannustehokas toimintamalli on esimerkki julkisen toimijan ja kolmannen sektorin yhteisrahoitteisesta toiminnasta, missä paikalliset toimijat sitoutuvat alueiden kunnostamiseen, hoitoon, pienpetopyyntiin sekä osallistuvat vesilintukantojen seurantaan. Viimeisen viiden vuoden aikana ainoa merkittävä panostus vesilintujen elinympäristönhoitoon onkin tullut riistahallinnon, metsästäjien ja maanomistajien toimesta ja voimavaroilla. Esitettyjen riistalajien siirtäminen luonnonsuojelulailla rauhoitettujen piiriin romuttaisi motivaation vapaaehtoiseen toimintaan vesilintujen hyväksi, mikä johtaisi kantojen heikkenemiseen edelleen. Metsästyslain muuttaminen siten, että kysymyksessä mainitut lajit poistettaisiin riistalajiluettelosta, ei ole konkaisvaltaisesti arvioiden oikea keino.

Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee kuitenkin metsästyslain muutosta, jonka yhteydessä on tarkoitus säätää lakiin mm. velvollisuus ilmoittaa saaliista, jos riistaeläinlajin metsästyksen kestävyys varmistaminen tai metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Saalisilmoitusvelvollisuuden säätäminen olisi tarpeen, jotta tarkennettaisiin nykyistä metsästyksen kestävyys arviointia erityisesti taantuvien ja harvalukuisten lajien osalta. Sen lisäksi

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 238/2016 vp

si metsästyslain 38 §:ssä säädettyä ministeriön toimivaltaa rajoittaa metsästystä olisi tarvetta tarkentaa uusilla lakiin säädettävillä täsmällisemmillä rajoituskeinoilla. Nykyisen metsästysajan lyhentämisen tai kieltämisen lisäksi voisi joissain tapauksissa olla parempi rajoittaa metsästystä myös metsästäjäkohtaisen saaliskiintiön tai tietyn metsästysmuodon osalta. Näillä uusilla keinoilla metsästyslaki tarjoaa riittävät keinot turvata myös kysymyksessä mainittujen vesilintujen jouhisorsan, heinätavin, punasotkan, tukkakoskelon, nokikanan, tukkasotkan, haapanan, haahkan, isokoskelon ja allin metsästyksen kestävyys. Edellä mainittujen lajien osalta metsästyssääteilyä tarkasteltaisiin meneillään olevan metsästyslain osauudistuksen jälkeen, kun uudet saalisilmoituksen sekä metsästyksen rajoittamisen keinot olisivat käytössä. Metsästyslain muuttamisen yhteydessä tulisi kuitenkin pohdittavaksi tarve lisätä ennakoivasti riistalajien luetteloon keskikokoinen petoeläin kultasakaali (*Canis aureus*), jotta voitaisiin tarvittaessa estää sen koto-peräisten pienpetojen lisäksi muun muassa vesilintukannoille mahdollisesti aiheuttama lisääntynyt saalistuspaine.

Metsästyslain mukaan metsästystä on harjoitettava kestävän käytön periaatteiden mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu, luontoa ei tarpeettomasti vahingoiteta, riistakantaa ei vaaranneta eikä eläimille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Riistaeläinkantojen tuoton jatkuvuus on myös pyrittävä turvaamaan tarkoituksenmukaisella riistanhoidolla. Tavoitteena tulee lisäksi olla, että muuttavan riistavaran kannanhoidon tulee tapahtua populaatiotasolla koko muuttoreitin matkalla yhteistyönä. Euroopassa otetaan nyt ensiaskelita tällaisen vesilintukantojen hoidon kehittämiseksi. Suomi on tässä kehityksessä edelläkävijänä Suomen riistakeskuksen koordinoiman taigametsähanhen kansainvälisen hoitosuunnitelman toimeenpanon osalta ja siten myös rakentamassa kansainvälistä metsästyssääteilyjärjestelmää osana laajempaa Afrikan-Euraasian muuttavien vesilintujen suojelusta tehtyä sopimusta (AEWA).

Helsingissä 9.5.2016

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen